

Studielederrapport for Politik & Administration samt Forvaltning 2012

1) Introduktion

Dette års studielederrapport for Forvaltningsuddannelserne på Institut for Samfund og Globalisering har tre fokuspunkter. For det første opsamler rapporten erfaringerne med det nys-implementerede evalueringsredskab udviklet af RUC centralt. For det andet kommenteres der på tilbagemeldinger fra aftagerpanelet, censorer og andre. Og for det tredje beskrives, hvorledes der arbejdes med at udvikle uddannelserne på baggrund af den vidensopsamling som punkterne 1 og 2 afføder.

Studielederrapporten forholder sig således alene til brugen af standardiserede evalueringer og opsamlinger af viden og holdninger til vores uddannelser i Forvaltning og i Politik & Administration og til hvorledes vi fremadrettet kan forbedre processerne desangående og, naturligvis, kan handle på resultaterne af disse processer. Rapporten forholder sig altså *ikke* til en lang række andre forhold som i øvrigt danner grundlaget for fremadrettede initiativer, justeringer og reformer af uddannelserne (fx samfundsmæssige – herunder politiske og økonomiske – studentermæssige og personalemæssige krav og forventninger). Man kan sige, at hvor i sidste års studielederrapport beskæftigede sig med studenteroptag og –afgang samt udefra komne omstændigheder, er fokus i år 'rykket ind', og rapporten gennemgår, hvordan vi opsamler vurderinger af vores uddannelser, og hvordan vi på den baggrund arbejder med udviklingen af uddannelserne.

2) Standardiseret evaluering af undervisning og vejledning

Forvaltningsuddannelserne på både bachelor- og kandidatniveau har efter nogle års pause i det forgange år genoptaget brugen af standardiserede evalueringer af undervisningen og vejledningen. Det er sket ved at implementere den slutevaluering af kurserne, som RUC centralt har udarbejdet og som gennemføres som en webbaseret spørgeskemaundersøgelse blandt de studerende (survey-xact evalueringen). Der er endvidere foretaget evaluering af gruppedannelsesprocessen og projektvejledningen ligeledes i survey-xact regi.

Selvom de fleste undervisere gennemfører en enten skriftlig eller mundtlig evaluering af egne kurser, som regel ved kursets afslutning, har en fælles, standardiseret evaluering af kurserne været efterspurgt af både undervisere og studerende igennem flere år. Det er derfor positivt, at der nu er udformet et fælles evalueringsredskab, som kan bruges rutinemæssigt. Det er også nyttigt, at evalueringen inddrager gruppedannelsesprocessen og projektvejledningen, hvor vores kollektive, systematiske viden har været sparsom.

Evalueringsredskabet

I skrivende stund har studielederne på ISG alene adgang til svarene fra den første runde af evalueringer, der relaterer sig til undervisningen efteråret 2011. Umiddelbart er vurderingen set med studielederøjne, at der indholdsmæssigt er tale om et relevant redskab, omend der også er nogle problemer. Særligt fire forhold skal trækkes frem:

- Det er ikke i redskabets nuværende udformning muligt at se, hvor mange studerende, der var på et givet kursus og derfor heller ikke, hvor mange, der faktisk deltog i

evalueringen. De svarprocenter, der angives i talmaterialet, er udregnet i fht. antallet af besvarelser og ikke af antallet af studerende på et kursus. Denne 'børnesygdom' må snarest muligt udbedres og ISG-sekretariatet er ved at undersøge, hvad vi kan gøre lokalt.

- Skemaet er ganske omfattende og fornemmelsen af, at relativt få studerende har svaret, kan givetvis hænge sammen med antallet af spørgsmål. Man bør derfor overveje om detaljerigdommen står i vejen for en højere sverdeltagelse.
- Mulighederne for krydstabuleringer er begrænsede. Det kunne være særdeles interessant, hvis materialet gav mulighed for at vurdere evalueringerne i lyset af en række baggrundsvariable som fx studiemæssig baggrund (sambas, humbas ...), studieaktivitet, alder, etc.
- Mulighederne for samkøring af resultater er begrænsede. Det kunne fx være interessant at samkøre resultater for forelæsningskurser, projekt- og afløsningsseminarer, og redskabsfag for sig.

Tilbagemeldingerne fra de kursusansvarlige lader forstå, at evalueringen overordnet set er et rimeligt værktøj til vurdering af kurset og kan give anledning til at overveje ændringer og justeringer. Særligt bliver det bemærket, hvad der skrives i de frie kommentarfelder. Redskabet har dog ikke på nuværende tidspunkt erstattet undervisernes egne evalueringer, hvilket vel heller ikke var at forvente efter blot én runde.

Brugen af redskabet

Resultatet af evalueringerne sendes fra sekretariatet til studielederen. Hvad angår kursusevalueringerne videregiver studielederen dem efter gennemsyn til de enkelte kursusansvarlige. I den forbindelse kommenteres forhold omkring kursusindhold, undervisningsform, pensum etc., som evalueringen bringer op direkte med den kursusansvarlige. En mere overordnet fremlæggelse og diskussion af evalueringerne sker desuden på et samlet VIP-møde, hvor også evalueringerne fra gruppedannelsesprocessen og projektvejledningen kommenteres.

Til studievejlederens mere strategiske brug af det centrale evalueringsredskab er det en hæmsko, at resultaterne først gøres tilgængelige, når de sidste studerende har gennemført syge- og reeksaminer. Evalueringresultaterne for forårssemesteret 2012 er således stadig ikke tilgængelige nu i september 2012 og eventuelle handlinger, som evalueringerne måtte give anledning til, kan altså tidligst implementeres i forårssemesteret 2013. Det bør overvejes om fordelene ved at få de relativt få studerende, der er til syge- og reeksamen med i evalueringen, står i fornuftig relation til den forsinkelse, som det giver anledning til.

Studienævnet nedsatte ved mødet i august et udvalg, der skal se på mulighederne for at forbedre redskabet samt den fremtidige brug af det (se pkt. 6 nedenfor).

Resultatet af evalueringen af forvaltningskurserne e2011

Evalueringerne omfatter gruppedannelsesprocesserne og projektvejledning på både kandidat- og bachelorniveau, de to obligatoriske kurser på bachelormodulet (Offentlig organisation og styring (OOS) og Offentlig ret), alle fem udbudte projekt- og afløsningsseminarer, og det ene redskabsfag, som undervisere fra Forvaltningsuddannelserne stod for i e2011 (flere kurser blev udbudt, men underviserne var tilknyttet andre fag og kursusevalueringerne er derfor tilgået disse fag).

De studerende udtrykker overvejende tilfredshed med undervisningen i e2011. Den gennemgående tilfredshed gælder både kursernes faglige niveau, undervisningens organisering, den anvendte litteratur, undervisningsformen og undervisernes præstationer.

Det betyder ikke, at der ikke er kritiske kommentarer og kurser, der samlet set vurderes bedre end andre. Hvad angår kurser, der fik kritiske vurderinger og kommentarer, er dette blevet diskuteret mellem studielederen og den kursusansvarlige direkte, jf. ovenfor.

Hvad angår de mere kritiske kommentarer, giver særligt to anledning til overvejelser. Mest bemærkelsesværdig er, at undervisningens fysiske rammer får dårlige skudsmål i syv af de ti evalueringssæt. Det nævnes dog flere steder, at de fysiske rammer blev bedre i løbet af kursusforløbet, efterhånden som det blev muligt at finde og flytte i mere egnede lokaler. Det ændrer dog ikke ved, at lokalesituationen er kritisk. Det andet forhold, der giver anledning til overvejelser, drejer sig om kommentarer, der sigter på, at samspillet og koordineringen mellem forskellige undervisere på et kursus ikke er god eller tydelig nok. Under punkt 6 gennemgås hvilke handlinger de kritiske evalueringer på disse to punkter har givet anledning til.

Resultatet af evalueringen af gruppedannelsesprocessen og projektvejledningen

Hvad angår evalueringen af gruppedannelsesprocesserne og projektvejledningen har kritiske kommentarer særligt omkring gruppedannelsen givet anledning til selvransagelse og ændrede procedurer på bachelordelen (se nedenfor pkt. 6). Kritikken på kandidatniveauet retter sig særligt imod, at gruppedannelsesprocessen foregår decentralt på kurserne og set i dét lys er pilotforsøget på bachelordelen særdeles interessant at følge. De studerende på kandidatniveau har endvidere annonceret, at de i e2012 vil organisere deres egen gruppedannelsesproces på tværs af kurserne. Erfaringerne herfra vil også indgå i en eventuel gentænkning af gruppedannelsesprocessen på kandidatdelen.

3) Dialog & tilbagemeldinger udefra

Forvaltningsuddannelserne har til stadighed en dialog kørende med aftagerpanelet, censorer og dimittender omkring indholdet og kvaliteten af vores uddannelser. Af tiltag på tegnebrættet er en systematiseret dialog med praktikværter (se nedenfor)

Aftagerpanelet

De seneste meldinger fra aftagerpanelet har overvejende været positive tilkendegivelser omkring vores dimittenders generelle metodiske og analytiske kompetencer. Særligt repræsentanter fra de kommunale arbejdsgivere har tilkendegivet, at vores studerende kommer ud med brugbar viden.

Der er dog også kritiske kommentarer fra aftagerpanelet. Fra de internationale organisationer lyder der således kritik af dimittendernes sproglige færdigheder, især hvad gælder andre sprog end engelsk, samt deres kulturforståelse. Kritikken er ikke møntet på dimittender fra RUC specifikt, men generelt på dimittender fra alle universiteter. Kritikken er svær at handle på, særligt hvad angår de dansksprogede uddannelser, men kan være nyttig at holde i baghovedet, når den nye engelsksprogede uddannelse – International Public Administrations Program – forberedes.

Censorkorpset

Tilbagemeldingerne fra censorkorpset sker i form af en blanket, som censorerne bedes udfylde efter hver eksamen. Erfaringen er, at meget få censorer (ofte slet ingen) har kommentarer ud over, at eksaminationen er forløbet tilfredsstillende.

Mere uformelt har censorer haft kommentarer af forskellig art. Særligt praktiker-censorer giver i blandt udtryk for, at de studerende har for lidt føling med den praktiske virkelighed. Flere af

vores kurser på kandidatniveau har tidligere haft indlagt studiebesøg fx i en region eller en kommune, hvilket almindeligvis er blevet meget godt modtaget af de studerende. Disse besøg er dog blevet færre i takt med, at vi (som følge af spareøvelser) har fået begrænset antallet af kursusgange fra 12 til 9.

Endvidere har censorformanden og studielederen jævnlig kontakt både til møder og telefonisk. De seneste kontakter har bl.a. omhandlet plagiater-bekæmpelse og spredning af brugen af censorer.

Dimittender

Der bliver ikke på systematisk vis indhentet viden fra dimittender omkring værdien af deres uddannelse. Der har i flere omgange været talt om at lave en større spørgeskemaundersøgelse, men tankerne er faldet på ressourcespørgsmålet.

I mindre målestok har vi kontakt til dimittender, fx i forbindelse med et specialeseminar (seminar for kommende specialeskrivere), hvor dimittender fortæller om deres arbejds erfaringer.

4) Forskningsbaseret uddannelse

Forvaltningsuddannelserne bruger relativt set kun få d-vip'ere. Pga. kapacitetsproblemer bruges d-vip'ere dog rutinemæssigt til undervisning på de obligatoriske bachelorkurser 'Offentlig ret' og 'Offentlig økonomi og regulering'. Begge kurser er grundkurser og har som sådan ikke til formål at undervise de studerende i den nyeste forskning på området. D-vip'ere bruges dernæst til redskabsfag, hvor formålet er, at de studerende får en specifik og praktisk kompetence, fx omkring offentlig budgetlægning, projektstyring og lignende, snarere end en indføring i de nyeste teorier på områderne. Og endelig bruges d-vip'ere i mindre omfang som vejledere, når og hvis der opstår kapacitetsproblemer.

Forvaltningsuddannelserne i øvrigt er i meget høj grad forskningsbaseret. Et blik på kursuslitteraturen på de fire afløsningsseminarer udbudt f2012 viser, at tre af fire kurser brugte undervisernes egne bøger som grundbøger (alle udgivet i 2010 eller senere). På pensumlisten til det fjerde kursus var en artikel optaget til udgivelse forfattet af underviserne, mens bogen, der skrives på, først udkommer næste år på Sage.

5) Samlet vurdering af fagets aktuelle situation

Som sagt har fokus i denne rapport været på procedurer for intern evaluering og opsamling af eksterne kommentarer til Forvaltningsuddannelserne. Fagets aktuelle situation i forhold til studenteroptag, konjunktursituationen og konkurrence på uddannelsesmarkedet er således – i modsætning til sidste år – ikke blevet vurderet, ligesom andre temaer (fx reformen af bacheloruddannelsen eller arbejdet med udvikling af nye uddannelser) heller ikke er blevet inddraget.

Sammenfattende omkring procedurer for evaluering af uddannelserne kan det slås fast, at det er positivt, at der nu findes et fælles, standardiseret system. Redskabet – i særdeleshed det, at der er et redskab – er blevet fint modtaget blandt VIP-ere, hvilket er et godt udgangspunkt for, at evalueringerne kan og vil blive brugt offensivt til justeringer og ændringer af kurser og undervisningsmetoder. Der er dog stadig et arbejde forude med at justere selve redskabet og de informationer, der kan hentes ud af det.

I forhold til opsamling af behov, meninger og kommentarer fra aftagerpanelet og censorkorpset har procedurerne været på plads i en årrække og fungerer overordnet set tilfredsstillende. Et

tilbagevendende ønske om en større kortlægning af vores dimittenders karriereforløb, kompetencebehov mv. forbliver et ressourcespørgsmål.

6) Forvaltningsuddannelserne på ISG fremadrettet

Det bør understreges igen, at dette afsnit alene beskriver de fremadrettede initiativer, der tages på baggrund af erfaringerne med brugen af standardiserede evalueringer og andre opsamlinger af viden om og holdninger til Forvaltningsuddannelserne. Der er altså ikke tale om en beskrivelse af fremadrettede initiativer for uddannelserne i mere bred forstand.

Initiativer til forbedring af uddannelserne affødt af den standardiserede evaluering

Som anført ovenfor giver evalueringen anledning til overordnede overvejelser særligt omkring de fysiske lokaleforhold, om sammenhængen mellem forskellige underviseres undervisning i løbet af et kursus, samt om gruppedannelsesprocessen.

Bedre udnyttelse af lokalekapaciteten

Kritikken af dårlige fysiske undervisningsfaciliteter er umiddelbart et strukturelt forhold, vi ikke lokalt kan ændre på. Fra Forvaltningsuddannelsernes side kan vi alene henstille til, at sekretariatet tager hensyn til holdstørrelserne, når undervisningslokalerne fordeles og at der i den forbindelse sker en tæt koordinering mellem studieretningerne på ISG (Global studies, Internationale studier, Socialvidenskab og Forvaltningsuddannelserne). En sådan koordinering ville forhåbentlig kunne tage toppen af problemet. Et andet – og givetvis ikke videre populært træk – vil være at sprede undervisningstiden ud over flere af dagens timer, dvs. starte tidligere (fx kl. 8:00) og slutte senere (fx kl. 17:00).

Sammenhængen i kursusforløbet

Kun ganske få af vores kurser på Forvaltningsuddannelserne gennemføres med kun én underviser. At trække på flere undervisere har potentielt nogle oplagte fordele, fx kollegial sparring mht. kursusindhold og undervisningsform, muligheden for at undervise netop inden for sin spidskompetence; og muligheden for at lade mere uerfarne undervisere opnå undervisningserfaring (herunder erfaring med kursusplanlægning, eksamensafholdelse mv.) uden at være kursusansvarlig. Men brugen af mange undervisere må ikke ske på bekostning af den røde tråd, som gerne skulle binde kurset sammen.

Ud over opfordringer til undervisningsgrupperne om at sikre den løbende koordinering, vil introduktionen af Moodle være en hjælp i denne retning. Moodle er fra dette semester blevet oprettet som standard for alle kurser og Studienævnet for Forvaltningsuddannelserne har indstillet, at alle undervisere (der ikke tidligere har brugt Moodle) deltager i introduktionskurserne, der udbydes. Ved fornuftig brug kan det med Moodle blive mere klart, hvad hver enkelt underviser har (haft) på programmet og dermed lette koordineringen og samspillet mellem forskellige underviseres undervisning. Hvis problemet påpeges i fremtidige evalueringer, bør det give anledning til en diskussion af, hvorvidt der bør opstilles kriterier for – evt. grænser for – hvor mange undervisere, der kan undervise på et kursus.

Forbedret gruppedannelsesproces for bachelorer

På baggrund af kritikken af gruppedannelsesprocesserne såvel som på baggrund af fornemmelse af at flere og flere studerende vælger at skrive projekter selv, søgte to studerende fra Studienævnet (Therese Hauge og Daniel Bastiansen) og to studieledere (daværende studieleder for Forvaltningsuddannelserne Karl Löfgren og studieleder for Global Studies og Internationale Udviklingsstudier, Peter Kragelund) i juni måned Prorektors Studiemiljøpulje om støtte til et

pilotforsøg, hvor gruppedannelsesprocessen på bachelorniveau faciliteres af ph.d.studerende. Forløbet er sat i værk nu ved studiestart e2012 og styres af en adjunkt og fire ph.d.studerende i fællesskab. I skrivende stund er én af to sessioner blevet afviklet. Målet er, at de studerende føler sig bedre 'taget i hånden' og deraf dels finder sammen i mere velfungerende grupper og dels faktisk vælger at skrive i grupper frem for at skrive alene. Pengene fra Studiemiljøpuljen vil blive anvendt til oplæg fra Unipæd omkring gruppedannelsesprocesser, og er forløbet en succes, vil det overvejes, om modellen skal foldes ud til kandidatniveau.

Initiativer for at forbedre evalueringsprocesserne

Som nævnt blev en arbejdsgruppe bestående af fuldmægtig Allette Bundgaard, studiesekretær Susanne Frandsen, studieleder for EU-studies Karl Löfgren og undertegnede nedsat ved sidste studienævnsmøde. Gruppen skal diskutere måder at forbedre evalueringsprocesserne på. Der er på nuværende tidspunkt i hvert fald tre arbejdsopgaver/områder at overveje:

- Forbedring af standardevalueringsredskabet (kan vi stille smartere – og færre – spørgsmål?)
- (Hvordan) kan vi hente mere brugbar viden ud af redskabet?
- Udarbejdelse af evalueringsredskab til praktikværter

De første to punkter handler om det standardiserede evalueringsredskab og arbejdsgruppen vil se på nogle af de kritikpunkter, der blev rejst ovenstående.

Tanken om at udarbejde et evalueringsredskab rettet mod praktikværter kommer af at et stadigt stigende antal af de studerende på forvaltningsuddannelserne tager et praktikophold både her i landet og i udlandet. Det er oplagt at indhente kommentarer fra praktikværterne (defacto aftagere) mht. vores studerendes teoretiske, analytiske og praktiske kompetencer. Samtidig er oplevelsen i dag, at der kun er meget sporadisk kommunikation mellem praktikværterne og ISG/Forvaltningsuddannelserne. Et evalueringsredskab ville skabe en kanal for denne kontakt.

På sigt ville det være interessant at udvikle et selvevaluerings-/reflektionsredskab til undervisere. Der er her et bemærkelsesværdigt hul i vidensopsamlingen, idet undervisere som de eneste interessenter ikke rutinemæssigt evaluerer og reflekterer over egne kurser. Der foregår en vis form for evaluering af Forvaltningsuddannelsernes samlede undervisningsudbud ved VIP-møder, men ikke på kursusniveau. Omend den umiddelbare vurdering er, at et sådan redskab ville møde modstand i VIP-gruppen, synes der at være en stadig større erkendelse af, at evalueringer er kommet for at blive, og at visse af dem faktisk kan bruges til noget ganske fornuftigt.

14. september 2012
Bodil Damgaard
Studieleder ved Forvaltning
samt Politik & Administration
